

Stockholms kommun

Rektorn vid Kungliga svenska balettskolan

Beslut för grundskola

efter tillsyn i
Kungliga svenska balettskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Kungliga svenska balettskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under höstterminen 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kungliga svenska balettskolan besöktes av Skolinspektionen den 4 och 5 september 2013.

Fakta om skolan

Kungliga Svenska balettskolan är en kommunal skola belägen i Münchenbryggeriet på Södermalm i Stockholms kommun. Utbildningen är riksrekryterande och består av förberedande dansarutbildning i årskurserna 4-9 i grundskolan samt en yrkesdansarutbildning i gymnasieskolan. Skolinspektionen genomförde tillsyn av gymnasieskolan år 2012. Föreliggande beslut avser grundskolan.

Syftet med den förberedande dansarutbildningen är att erbjuda eleverna utbildning och träning till sådan teknisk färdighet och konstnärlig uttrycksförmåga i dans, att de har förutsättningar att antas till, och genomföra, yrkesdansarutbildningen.

Utöver de bestämmelser som anges i skollagen och skolförordningen finns särskilda bestämmelser om utbildningen i förordningen (2011:7) om dansarutbildning. Skolverket har fastställt en kursplan och kunskapskrav för ämnet dans i den förberedande dansarutbildningen samt bedömningsgrunder för färdighetsprov till årskurs 4 och årskurs 7. Rådet för dansarutbildning inom Skolverket ansvarar för antagningen av elever. Läsåret får högst ha 240 dagar och den obligatoriska verksamheten får högst omfatta 190 dagar per läsår. Ämnet dans ersätter ämnet idrott och hälsa. Undervisningstiden i ämnena bild och slöjd får inom ramen för skolans val reduceras med mer än 20 procent. Bestämmelserna om särskilt stöd i skollagen gäller inte för dansämnet.

I grundskolan ska bestämmelserna i förordningen om dansarutbildning tillämpas på utbildning som påbörjas i årskurserna 4 och 7 höstterminen 2011. Det innebär att elever som avslutade årskurs 6 och 9 vårterminen 2012, vars resultat redovisas nedan, inte omfattats av förordningen om dansarutbildning.

Vid tillsynsbesöket har skolan 100 elever i grundskolan; 14-20 elever i vardera årskursen. Andelen flickor uppgår till 77 procent av eleverna. En rektor ansvarar för såväl grundskole- som gymnasieskoleverksamheten.

Kunskapsresultat

Årskurs 6

Den nationella statistiken för årskurs 6 läsåret 2012/2013 är vid tiden för föreliggande beslut ännu inte publicerad. Enligt Skolverkets nationella statistik för årskurs 6 år för läsåret 2011/2012 uppnådde nästintill samtliga elever kravnivån på respektive delprov i de nationella ämnesproven i matematik, engelska och svenska.

Skolan redovisar elevernas måluppfyllelse i alla ämnen i årskurs 6 för läsåret 2012/2013. Enligt denna redovisning uppnådde samtliga elever de kunskapskrav som minst ska uppnås i ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, modersmål, musik, biologi, fysik, kemi, geografi, historia, religion, samhällskunskap, svenska och teknik. Resultat från ämnet slöjd redovisas inte.

Årskurs 9

Enligt den nationella statistiken för årskurs 9 läsåret 2012/2013 uppgick det genomsnittliga meritvärdet till 261,1 poäng. Motsvarande uppgift för riket var 212,8 poäng. Vidare anges att nästintill samtliga elever nådde kunskapskraven motsvarande minst betyget E i alla ämnen detta läsår.

Helhetsbedömning

Vid Kungliga Svenska Balettskolan bedrivs kvalificerad dansutbildning sedan höstterminen 2011. Skolans vision är "att utbilda självständiga danskonstnärer för världens dansscener". Kungliga Svenska Balettskolan är emellertid även en grundskola där de aktuella eleverna får sin obligatoriska skolutbildning.

Tillsynen av Kungliga Svenska balettskolan visar att eleverna har en genomsnittligt mycket hög måluppfyllelse. Eleverna upplevs av lärare och skolläring som mycket ambitiösa, och med höga krav på sig själva. Utbildningen i sig ställer också höga krav på eleverna. Skolans rektor och personal säger sig ha en utmaning i att stödja eleverna i deras ambition, samtidigt som kraven hålls på en individuellt rimlig nivå. Många elever satsar på – och når – de högsta betygen i de teoretiska ämnena. Skolan har dock också elever med särskilda stödbehov. Skolan ger exempelvis mycket stöd till elever med dyslexi. Vidare har skolan, i enlighet med förordningen om dansutbildning, ett förstärkt elevhälsoteam. Genom att beskriva sina arbetsuppgifter och professioner ger elevhälsoteamet en bild av den komplexa skol och livssituation som är de elitsatsande elevernas verklighet.

Eleverna uppger att de trivs bra med sin skola; att de är trygga, men känner sig stressade. En omfattande förändring av schemat har genomförts, för att på ett bättre sätt kunna tillmötesgå elevernas identifierade behov av sammanhängande teoretiska respektive praktiska arbetspass. På så sätt antar skolan att elevernas känsla av stress minskar.

Vid tillsynen framkommer att skolan arbetar med att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Det uppges ske genom pågående diskussioner med eleverna om värdegrunden, konkretiserad genom olika typer av arbetsuppgifter och vissa schemabrytande dagar. Dock saknar skolan, vid tiden för Skolinspektionens tillsyn, en plan mot kränkande behandling, samt ordningsregler framtagna i enlighet med bestämmelserna i skollagen. I samband med faktakontrollen har skolan inkommit med såväl en plan mot kränkande behandling som nyframtagna ordningsregler.

Skolans organisation har tydliggjorts inför innevarande läsår. Bland annat har teamledare för de olika arbetslagen utsetts. Vidare delas mentorskapet för eleverna numera av en lärare inom något teoretiskt ämne och en danslärare, vilket uppges ha lett till att danslärarna nu är mer insatta i elevernas teoretiska skolvardag. Skolan uppges också ha utvecklat formerna för elevinflytande. Under vårterminen har t.ex. skolledningen träffat två elevrepresentanter från varje klass varje vecka i en timme i vad som kallats teamråd, där pedagogiska frågor kunnat diskuteras.

Skolans kvalitetsarbete omfattar i nuläget viss planering och genomförande, samt viss uppföljning av verksamheten. Dokumentationen, i den form den redovisats för Skolinspektionen, ger emellertid inte någon samlad bild av utbildningens kvalitet, och är inte systematiserad och sammanställd på ett sådant sätt att den ger underlag för en analys. De samlade kunskapsresultaten i slutet av årskurserna 6 och 9 har inte på ett strukturerat sätt sammanställts och analyserats av skolledning och personal. Dokumentationen omfattar främst dansämnet, och berör inte skolans stora utvecklingsområde, vilket främst utgörs av att komma tillrätta med den genomgripande stress eleverna upplever, och som också beskrivs av såväl rektorn och lärare som av eleverna själva. I och med avsaknaden av sammanställningar och analys har rektorn inte tillräcklig information om verksamheten för att på ett optimalt sätt kunna utveckla utbildningen på ett sätt som är gynnsamt för eleverna.

Elevernas individuella utvecklingsplaner utformas inte, vid tiden för Skolinspektionens tillsyn, på ett sådant sätt att de kan anses underlätta elevens fortsatta lärande och utveckling.

Slutligen visar tillsynen också att samordningen av undervisningen i olika ämnesområden endast sker i begränsad omfattning.

Mot bakgrund av ovanstående fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 4 januari 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet.

Motivering

I läroplanen anges att rektorn, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet, samt att ämnesövergripande kunskapsområden integreras i olika ämnen.

I intervjun med rektorn framkommer att ämnesintegration hitintills har skett i mycket begränsad omfattning, men att rektorn, under detta läsår, skapat schemamässiga förutsättningar som skulle kunna underlätta samordning i olika ämnesområden. Detta har dock ännu inte, enligt rektorn, gett några avtryck i verksamheten. Idag sker mycket av undervisningen "traditionellt", vilket rektorn menar i motsats till samordnande av ämnen. I intervjuerna säger eleverna att "det skulle vara kul om de kunde blanda ämnena lite mer", och att de hitintills bara gjort det i något fall, då samma lärare haft två olika ämnen som svenska och samhällsorienterande ämnen, och integrerat dessa. Vid något tillfälle, minns en elev, har musik och naturorienterande ämnen kopplats ihop då eleverna läst om akustik. Lärarna säger i intervjun att de samverkar kring ämnesintegrering under vissa temadagar, men att det kan utvecklas mer. Eleverna känner dock inte till att de skulle ha haft någon sådan tematisk undervisning.

Utredningen visar att samordningen av undervisningen i olika ämnesområden endast sker i begränsad omfattning. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav, och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärd/åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att rektorn tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen, och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Systematiskt och kontinuerligt innebär att arbetet ska bedrivas strukturerat och uthålligt med fokus på en långsiktig utveckling. Varje skolenhet måste därför hitta sina former och rutiner för kvalitetsarbetet. Utgångspunkten är alltid densamma, att identifiera utvecklingsområden för ökad måluppfyllelse i förhållande till de nationella målen.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

Skolinspektionen har tagit del av det dokumenterade underlaget för skolans kvalitetsarbete, såsom noteringar från olika personalgruppers diskussionsmöten inom givna teman, till exempel Vår vision och Värdegrund. Även föräldrars synpunkter finns angivna; dock inte elevernas. Rektorn påtalar dock i samband med faktagranskningen att elevernas delaktighet i skolans kvalitetsarbete finns dokumenterad från de teamråd som hållits. Underlaget innehåller vidare ett

antal visualiserade målbilder med övergripande rubriker som Arbetsklimat, Kommunikation, Organisation samt Betyg och bedömning.

I intervjuerna med skolans personal uppger denna att kvalitetsarbetet inom skolan är inne i en god utvecklingsfas och att mycket av det de tidigare efterlyst eller kritiserat har åtgärdats eller är på väg att åtgärdas. Det som avses är då i första hand tidigare olösta frågor på organisationsnivå såsom informationsflöden och ansvarsfördelning. I intervju med rektorn framkommer att det genomförda kvalitetsarbetet – utöver att formulera mål och visioner som uteslutande avser dansämnet – fokuserat på hur lärarna ska arbeta, och på att "få ihop organisationen" över gränsen mellan teori och dans. Företrädelsevis har personalgruppen arbetat med värdegrunden, säger rektorn.

Skolinspektionens bedömer att kvalitetsarbetet i nuläget omfattar viss planering och genomförande samt viss uppföljning av verksamheten. Dokumentationen, i den form den redovisats för Skolinspektionen, ger emellertid inte någon samlad bild av utbildningens kvalitet, och är inte systematiserad och sammanställd på ett sådant sätt att den ger underlag för en analys.

De samlade kunskapsresultaten i slutet av årskurserna 6 och 9 har inte på ett strukturerat sätt sammanställts och analyserats av skolledning och personal. Dokumentationen omfattar främst dansämnet, och berör inte skolans stora utvecklingsområde, vilket främst utgörs av att komma tillrätta med den övergripande stress eleverna upplever, och som också beskrivs av såväl rektorn och lärare som av eleverna själva. I och med avsaknaden av sammanställningar och analys har rektorn inte tillräcklig information om verksamheten för att på ett optimalt sätt kunna utveckla utbildningen på ett sätt som är gynnsamt för eleverna.

Utredningen visar att skolan brister i det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

4 kap. 4 § och 4 kap. 6 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar enligt 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning.

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist/brister inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser inte elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- I de individuella utvecklingsplanerna framgår inte vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Enligt skollagen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

I Skolverkets allmänna råd om utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen (SKOLFS 2012:16) anges att den individuella utvecklingsplanen bör utformas så att den underlättar elevens fortsatta lärande och utveckling och ger förutsättningar för kontinuitet i elevens skolgång.

I de individuella utvecklingsplaner för skolans äldre elever som Skolinspektionen tagit del av finns brister i de framåtsyftande delarna, där exempelvis vissa ämnen – där en elev enligt omdömet har bedömts inte nå kunskapskraven – helt saknar information, eller är formulerade på ett sådant sätt att de inte kan anses underlätta elevens fortsatta lärande och utveckling. Rektorn medger vid intervjun att de individuella utvecklingsplanerna "inte håller måttet", och att man haft stora diskussioner om detta inom skolan. De äldre eleverna uttrycker i intervjun att de inte har användning för sina individuella utvecklingsplaner, och att de "inte känns personliga".

Rektorn har i samband med faktagranskningen av föreliggande rapport inkommit med en uttömmande beskrivning av hur arbetet med elevernas utvecklingssamtal och skriftliga omdömen kommer att genomföras i fortsättningen.

Utredningen visar att skolan skapat förbättrade förutsättningar för att ge eleverna skriftlig information som kan vägleda dem i sitt fortsatta lärande. De

tidigare individuella utvecklingsplanerna har inte utformats på ett sätt som uppfyller författningarnas krav. Mot bakgrund av skolans arbete med att förbättra den skriftliga informationen bedömer Skolinspektionen att detta är en mindre allvarlig brist och Stockholms kommun tilldelas en anmärkning.

Författning

10 kap. 13 § skollagen

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist/brister men avstår enligt 26 kap. 12 § Skollagen (2010:800) från att ingripa.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolan saknar ordningsregler som utarbetats under medverkan av eleverna.
- Det finns inte någon en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Ordningsregler

Enligt skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet. Det är rektorn som ska besluta om ordningsregler.

Skolinspektionen har tagit del av de ordningsregler skolan sänt in inför tillsynen. I intervjuerna med personal och rektor framkommer att reglerna härstammar från en längre tid tillbaka. I nuläget uppges skolan omarbeta dessa – för skolan generella – ordningsregler. Lärarna för de yngre eleverna kommer att använda sig av klasskontrakt med regler som ska skrivas under av elev och vårdnadshavare. I den dokumentation Skolinspektionen tagit del av (välkomstinformation till föräldrar) beskrivs klasskontraktet bygga på regler som är överenskomna med eleverna inom respektive klass. Lärarna för de äldre eleverna uppger att ordningsregler kommer att utformas under höstterminen

tillsammans med eleverna, men att eleverna inte varit delaktiga i detta arbete tidigare.

Plan mot kränkande behandling

Huvudmannen ska enligt skollagen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolan har under läsåren 2011/2012 och 2012/2013 inte haft någon upprättad plan mot kränkande behandling. Inte heller vid tillsynen höstterminen 2013 har skolan någon sådan plan upprättad. Rektorn anger emellertid att en plan är under utarbetande.

Utredningen visar att skolan saknar ordningsregler framtagna i enlighet med bestämmelserna. Likaså saknas en plan mot kränkande behandling. I samband med rektorns faktagranskning av föreliggande beslut har en nyupprättad plan mot kränkande behandling samt nya ordningsregler sänts in till Skolinspektionen. Verksamheten uppfyller därmed författningarnas krav i denna fråga, och Skolinspektionen avstår från ingripande.

Författning

5 kap. 5 § och 6 kap. 8 § skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Anna Blom
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsformer Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.